

Verslag

Deelnemers

Ineke van Gent (voorzitter), Jamila Aanzi, Martin Berendse, Caroline Koetsenruijter, Serv Wiemers, Lydia Bremmer

PUBLICATIEVERSIE

Datum	Kenmerk	Pagina
22 mei 2024	2024-0000941202	1 van 4

Betreft

Verslag collegevergadering ACOI van 22.05.2024

1. Opening en vaststellen verslag (incl. besluitenlijst)

Het verslag en de besluitenlijst van de collegevergadering op 24.4.2024 zijn vastgesteld.

Op basis van het verslag en de besluitenlijst zijn de volgende zaken besproken:

- Vicevoorzitter is van juni t/m augustus op sabbatical.
- Voor College on tour te Groningen op 26/27 juni is er contact gelegd door voorzitter met de commissaris van de koningin.
- Voor een volgende College on tour / heisessie van het college te Utrecht is er door voorzitter contact gelegd met Sharon Dijkma.
- Heisessie college op 10/11 oktober 2024. Hiervoor wil het college o.a. de volgende onderwerpen meenemen in het programma:
 - Midterm review van de portefeuillehouders in het college. Overzicht van wat er is gebeurd van maximaal 2 pagina's. Periode vanaf begin oprichting ACOI tot nu.
 - Het werkprogramma ACOI moet uiterlijk september 2024 naar BZK (in verband met de begroting /Prinsjesdag) en kan dus niet meegenomen worden in de heisessie. Bureau zal dit oppakken in zomerperiode en afronden met voorzitter.

- Update over kennisbevordering: bureau ACOI heeft iemand via de projectenpool rijk gevonden die dit vanaf 1 juni gaat oppakken, samen met leden van bureau ACOI.
- De collegevergaderingen gaan vanaf het nieuwe jaar naar de vrijdag. Hiervoor zal bureau met een voorstel komen.

2. Mededelingen & actualiteit, rondje portefeuillehouders

Mededelingen en actualiteit

Secretaris-directeur meldt de volgende zaken aan het college:

- Kamervragen zijn gesteld over advies Bijlmervliegcramp
- Mogelijk zal er een hoorzitting over de Archiefwet plaats gaan vinden. Bureau houdt vinger aan de pols hierover.
- Op 23 mei vinden er twee evenementen plaats waar collegeleden bij betrokken zijn:
 - 2 jaar Woo congres, waarbij collegelid Koetsenruijter aftrapt. Achteraf zal een publicatie hierover op onze communicatiekanalen komen.
 - Overhandiging van ons advies *Alles is Niets* aan de staatssecretarissen van BZK, Van Huffelen, en OCW, Gräper. Dit gebeurt tijdens het evenement over de transparantieprijs, georganiseerd door de Maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken.
- Personele zaken – vertrouwelijk –

Rondje portefeuillehouders

Voorzitter laat de volgende zaken aan college weten:

- Voorzitter en secretaris-directeur hebben Marco Deen, kamerlid van de PVV, als ook Michiel Nispen van de SP gesproken.
- Het nieuwe regeerakkoord ligt er nu. Er staat weinig in over openbaarheid.

Overige collegeleden koppelen onderstaande punten terug:

- Binnenkort gaan collegeleden Aanzi en Koetsenruijter met een afvaardiging van bureau ACOI bij het ministerie van Financiën op bezoek.
- Portefeuillehouders bemiddeling, Aanzi en Koetsenruijter, houden een lopende rechtszaak in de gaten, waar men onder de meewerkplicht uit probeert te komen.
- Er is contact geweest tussen collegelid Wiemers en communicatie bij BZK. BZK heeft een communicatieplan geschreven om de implementatie van de Woo te bevorderen. Men wil met korte filmpjes de mentaliteit van de ambtenaren adresseren en inzetten op cultuurverandering. Team communicatie ACOI zal het contact van Wiemers overnemen en kijken hoe wij hierbij kunnen helpen. Afspraak wordt ingepland.
- Journalist gaf een signaal af aan het college en hoopt dat college hiermee aan de slag kan. In trajecten over de zienswijze wordt het begrip volgens journalist vaak te breed gezien. Knelpunt volgens journalist is dat zaken moeten worden voorgelegd aan belanghebbenden.
- Volgende week spreekt vice-voorzitter ACOI op de Research Symposium: Inclusive & Sustainable Information Management through Recordkeeping Informatics.

3. Terugkoppeling gespreksronde rijksoverheid

De afgelopen maanden zijn vice-voorzitter en secretaris-directeur bij een aantal topambtenaren binnen de rijksoverheid op bezoek geweest om met hen van gedachten te wisselen over de uitdagingen die zij zien bij de uitvoering van de Woo, en wat er nodig is om tot een open overheid te komen. Dit waren informatieve, open gesprekken waarin de volgende drie grote uitdagingen die zij ervaren bij de uitvoering van de wet naar voren kwamen:

- **De kraan moet dicht**

Vrijwel iedereen heeft het idee dat ze op het moment aan het dweilen zijn met de kraan open. Er wordt te veel informatie geproduceerd, en op dit moment wordt al die informatie, bewust of onbewust, bewaard. Als er dan een Woo-verzoek wordt ingediend, moet al die informatie geïnventariseerd en beoordeeld worden; dat kost veel tijd, geld en menskracht. Gesprekspartners steunen het idee van het ACOI van een modelselectielijst, waarin duidelijke keuzes gemaakt worden wat te bewaren en wat niet. Belangrijk punt is daarbij ook de uitvoering: er moet daadwerkelijk vernietigd gaan worden.

- **Er is heel veel oude “legacy” die opgeruimd moet worden**

Als Woo verzoekers vragen om informatie over een lange periode, dan vraagt dat veel van organisaties. Er is steun voor het idee van het ACOI om, zoals gepresenteerd in ons advies op het meerjarenplan, op een slimme manier af te rekenen met het verleden, en deze met een grove risico-inventarisatie over te brengen naar een informatiebeheersysteem of een archief danwel te vernietigen.

- **Woo-verzoeken zijn onhanteerbaar groot**

Een groot pijnpunt zijn Woo-verzoekers die alles over alles vragen en daardoor hele afdelingen in beslag nemen. Dat leidt ertoe dat bijna alle ministeries inmiddels grote Woo-units hebben die vooral bestaan uit juristen. Dit minimaal begrensde documentbegrip in combinatie met de strakke termijnen, heeft bij de meeste gesprekspartners tot het idee geleid dat de Woo moet worden ingeperkt.

In het college is afgesproken dat we toe moeten werken naar een gezonde uitvoeringspraktijk en moeten proberen te depolitiseren. Idee is om met de nieuwe bewindspersonen en SG's op termijn vervolggesprekken aan te gaan, met een leidraad op zak. Bureau werkt voor de collegevergadering van 4 juli een eerste concept leidraad uit.

4. Voorbereiding brainstorm werkprogramma 2025

Er is kort gesproken over het werkprogramma voor 2025 met een doorkijk naar 2026. De collegeleden herkennen zich goed in de ideeënlijst van het team advisering; de kunst is te prioriteren en het burgerperspectief op te zoeken. Ook moeten we zorgen dat de adviezen van het afgelopen jaar echt landen, door de reacties hierop te volgen en aanbevelingen te herhalen en zo nodig praktischer uit te werken. In onze eerste 2 jaar (juni 2022-juni 2024) lag het accent op adviezen over de

informatiehuishouding en over openbaarmaking op verzoek. Voor de komende periode – tweede helft 2024 en 2025 – zouden daarom de prioriteiten kunnen zijn:

- Advies over actieve openbaarmaking uit eigen beweging, op een manier die betekenisvol is voor burgers. Vraag is hoe we daarbij ook zelf niet beroepsmatige gebruikers/burgers kunnen betrekken. De verwachting is dat BZK hier een adviesaanvraag voor doet.
- Praktische 'richtsnoeren' voor openbaarmaking op verzoek (= uitvoering), waaronder in elk geval de (model)leidraad voor samenwerking tussen Woo-behandelaars en Woo-verzoekers ('Samenwerkwijzer'), en richtsnoeren voor vertrouwelijke inzage en zienswijzen van derden.
- Onderzoek naar gebruik van de Woo (actieve én passieve openbaarmaking) in relatie tot hun informatiebehoefte. Mede ter voorbereiding van het advies over actieve openbaarmaking.
- Mogelijkheden tot burgerparticipatie bij onze adviezen.
- Focus op uitvoering en gedrag voor het komende jaar.
- Voor bemiddeling wil het college verkennen welke rol het ACOI kan vervullen voor burgers die een vastlopend Woo-verzoek hebben, bijvoorbeeld via rechters, ombudsman of directer.

5. Rondvraag